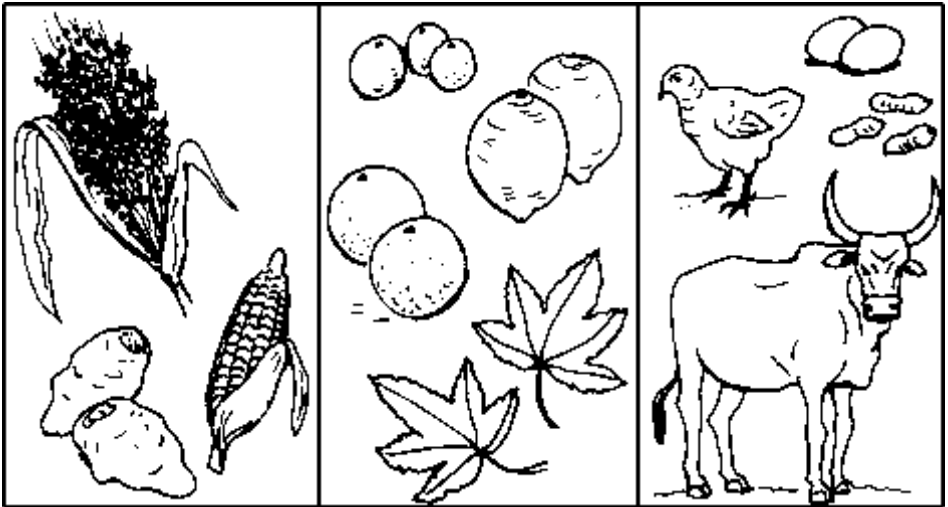

Baade a kof

Naabii yuloh ñamad

Baade a Kof
Naabi yuloh ñamad

Le Léopard et la Tortue
Une histoire sur la nutrition

Texte original
Olive Shell

Traduction en ndút
Massaer Mbengue

SIL
BP 2075
18524 Dakar
Sénégal

Le Léopard et la Tortue
Une histoire sur la nutrition

Lecture simple

En langue ndút

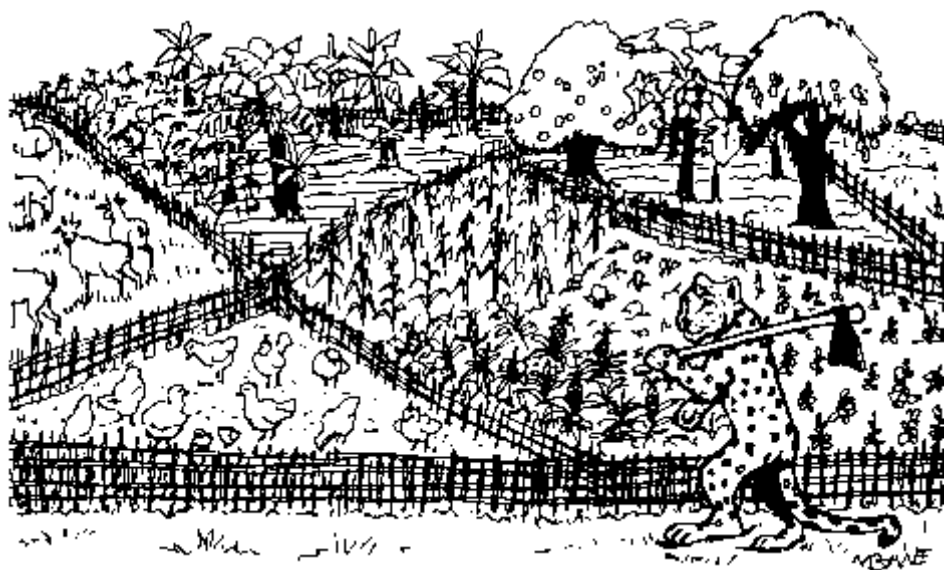
Sénégal
Afrique de l'Ouest

Deuxième Édition
2012

Illustrations : MBANJI Bawe Ernest

© SIL Cameroun 1997

© SIL Sénégal 2012

Baade a Kof

Baade húmú caakke yin níi caak. Daa ri húmú lukki caakla' di iña na pesu aba ra. Ɖi húmú lahte i pe' a i paan. Ɖi húmú lahte i tal kilik caak yi na lím i uraas, i guyaab, i paapaa a i maangu. Ɖi húmú caakke i meey bal. Filiɓ meeyya ɗi na húmú lín nē too, tuutaɓ, ñéemí, éréñ, pataas a iñi na wonuu makaaw. Ndaa Baade húmú gérsë' yaayi wa gérsëe ngér baatti caak kooppor.

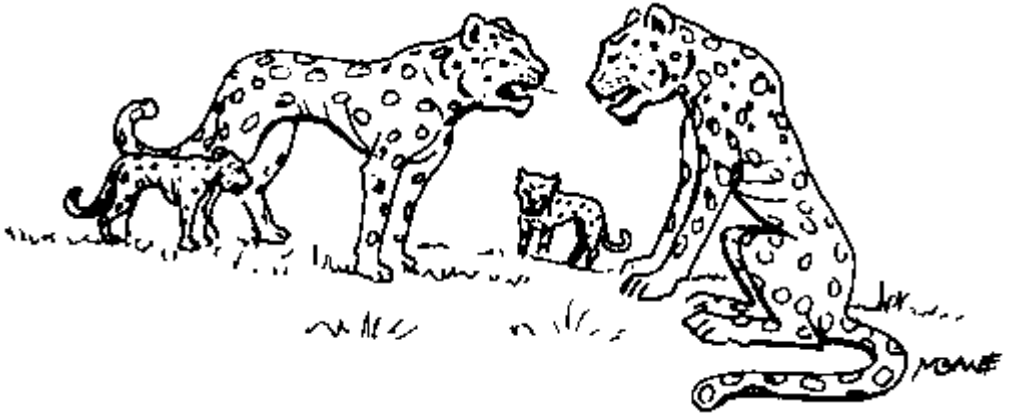
Ndaa caakla' ri níi ɗi húmú lahte dígëem.

Ɖani bëy lasi béeb húmú lahute dígëem.

Faraah wa húmú mokuu mokoo níi mok. Wa húmú lahuu dígëem faan.

Ɖani belebi, liiɓbi faanni wa húmú sùhë' sùhëe anee ɗëriɗ, hulpisee.

Koyyi béeb húmú lahuu i puul kot. Looyi wa a kotti togaa yi wa, coonji wa a ya'yi wa a kanammi wa béeb húmú hufilte.

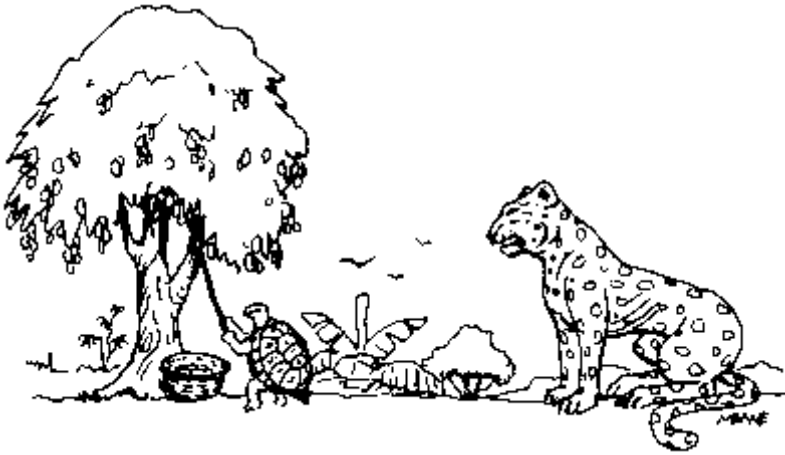

Lahte bis, Baade won belebi tih : « Daa mi lukki caak yin di mala ya. Mi lahte i pe' a i paan. Mi lahte talli kilikki na lím a i meey dér.

« Faraah mi légéyë' légéyëe níi légéy. Yen kúruu iña na légéyú yen ra le'fin. Faraah yen wëegísúu faam a hélíis caak. A yi tah libbi faanni yen lah jér ?

« Yih tah koyyi yen na lahu i puul a kanammi hufilte ? »

ʼBani belebi níbúté níi níb. ʼBelaa antee won tee : « Fay toppi pay fu yéré Kof. Kof lahte on Koo. Yii meelu ri béeb di lahte lofi. » Baade kolohte na saañ saami Kof.

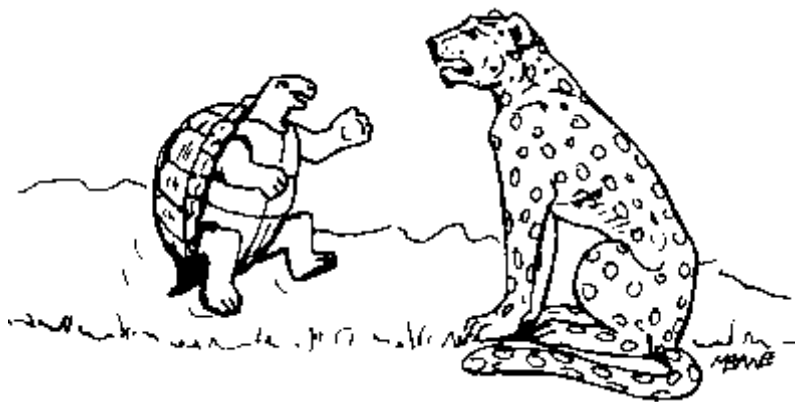
Ɖi na lah rek yíppée ríi ot. Kof mínté légéy níi mín. Baade ɗeef ɗi sak i maangu nēníd a cigiliy. Kof a Baade wodantuu wa níi wocce ra, Baade meelte ri : « Ɖelebu hénté ɗíh ? » Kof tahte won ri tih : « Ɖi lahte jaamma. Ɖi ín lemet éréñ rē. A belebu lahte jaamma a ? »

Baade tahte won tih : « Ɖi ín faam. Ɖi mok moko níi mok. Ɖi mínéh légéy woteh. »

Kof meelte ri : « A koyyu lahute jaamma a ? »

Baade tahte won tih : « Wa béeb looyi wa fuud fuuro, faanni wa lííffé puul.

« Koope onte fun alal lool ndaa fun wahuy. Fun ay héné ɗíh ? Ati fu yúhté kilki mín pay yii bah ? »

Kof tookke dalte níḅ.

Di níḅpé yin maañ. Hom homo níi di kolohte canke ferohte : « Dúmpé ! Faannoon yeek ñammi ay roo kaa'ee jér te lahte ñamadḍi hom taha' faannon híin. »

Baade won tih : « Mi kéllëy tígí wonuu mani ñamadḍi yāh. Yaaha paala' dih ? Ati meela'te biti fu túm nē héliis caak ? »

Kof won tih : « Ñamadḍi yāa hom cala' héliis yutuuy, te fay naa lukee caak héliis, ndah don béeb don ay wah. Lah aye faam. May roo teeb ñamadḍi paya' payoo. »

Baade a Kof ñéerúuté faam Kof. Baade tookke èssë.

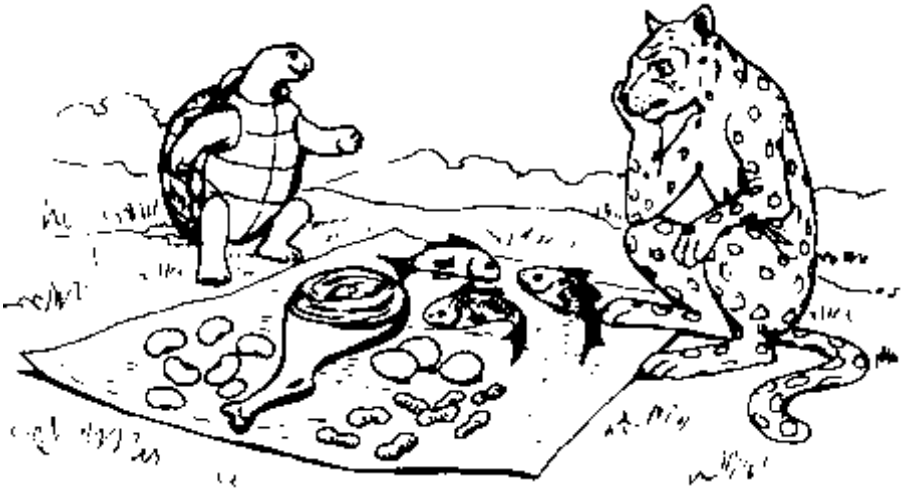

Kof haalte filiɓ faam fa paɗi ñamee na pay' ra. Hompe nii di d'úhté faam fa a dama. Di daay'ce ri feey. Ola! Baade iña húmú filiɓ ra, di éem éemé. I uraas húmú në, i guyaab, i maangu, i banana a i anaanaas.

Baade won tih: « Yee ñamaddi na pay' neh. Ñamaddi yeh daa wa iña na lín mí faam ra. »
Kof tahte won tih : « Ñamaddi yeh daa na líik faan di jér. Fu hom paga' koyyi kilikka na d'úhë' meeyu ra yih ? 'Don ñamuu wa ñamoo a ? »

Baade tahte won tih : « Fun na ñëmíh koy kilik. Yaa ñamaa kékëy. Ndaa koyyi so' na ñëmíh koy kilik ndah beleɓ so' kúrë' wë kúrëe béeb le'fin yaay wa na. »

Kof tahte won tih : « Don lahute dígëem faan te koyyon caakute puul ndah don na ñëmíh i koy kilik. Fu wonte biti bal don mokute. Bëy faha' faani híinté lah ñame bo', wah, éréñ a yelaa. Ati don na ñamu ñamaddi yaaha ? »

Baade won tih : « Èe'ëe'. Af bo' tah fu hap pe' mbaa paan raa baa homa' yah, ndée bo'fa liilti ñamu rek dúmpé te fun fahuute biti wah ya hen i paan. »

Kof antee won tih : « Níbé nufu. Fu faha' biti fu waha waho faraah raa, fay ñame ñami wunte faan. »

Baade níbpé níi maañce. Di antee won tih :
« Mi fahaay faani ay dékée bos a mok faraah. Mi fahaay biti koyyi so' dékée lah i puul te kanammi wa hufile faraah. May étíd ñamaddi yaa níi mi ot ati yee won fu ra kaah. »

Baade saañce faam, won belebi tih : « Kana yaayil maangu ya a banaane ya a uraassa na d'úhë' kilikka ra béeb. Lah yefe na y'i ñamun yen.

« Yee tas fii rë, yíilëe koo béeb, ow bi ow di bëy lasa wadtee ñam koy kilik.

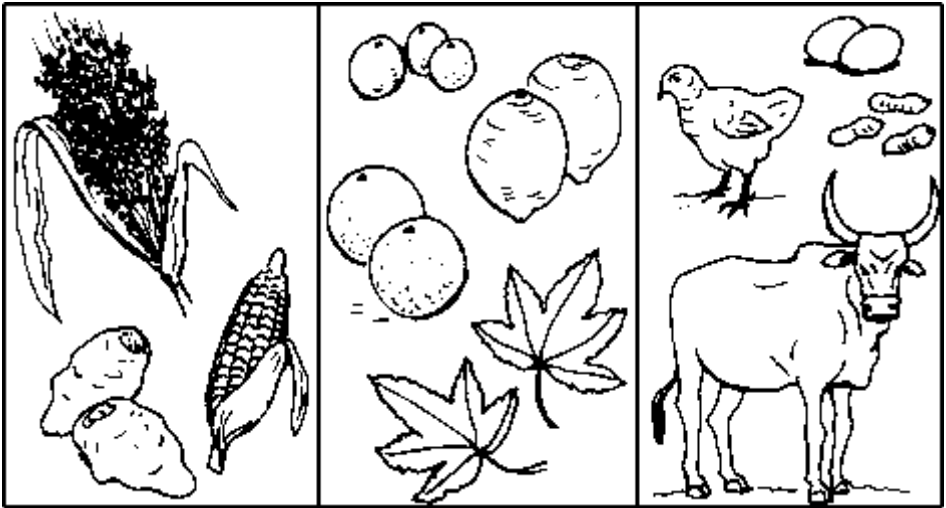
« Yen warutee baatti ñam éréñ a yelaa. Lah teye na wah ya y'i ñamun yen. »

Ɓelaa won biti ɗi dof dofo. Ndaa biti ɗi sampee neeh yaala ɗi ñeete yee won ri ra.

Hanndali baa a céhín, Baade tíinndë'té biti faani wahte. Ɖi tíinndë'té biti ɓal faanni koyyi niiñce te múuyë'té. Ɖi otte biti ɓal enda' ri légéy meey na' múlgús rë ɗi mokay.

Ɖi won belaa tih : « Kof lahte on Koo. Yen warutee ñee iñi wanna líkínë' rí rë, yen ñame ñami ay tahe faanni yen híin a ñami ay líiké faanni yen líike faraah en. »

Ñamaddi yih waɗti ñamun biti fu fahaa lah doole a faani ay dékée wah ?

Ñamaddi yeh daa na ona' doole.

Ñamaddi yeh daa na aar faan di jér.

Ñamaddi yeh daa na híniíl faan.

Ɗoni bëy lasu, ɗon warutee pesa' ñami ay ron one doole légéyëe a bi na on ron faan. Ɗon warutee ñam ñami nay ron kaa'ee jér. Ɗon warutee ñam ñami ay híniilé faanni ron híniilé.